

TÌM NIỀM VUI TRONG NHIẾP ẢNH

Lê Văn Khoa

BBT- Ông Lê Văn Khoa, một nhiếp ảnh gia tên tuổi trước và sau năm 1975, hội trưởng Hội Ảnh Nghệ Thuật Việt Nam, vừa qua đã phát hành một Tuyển Tập Ảnh, rất có giá trị về phương diện nghệ thuật Nhiếp ảnh của Nhiếp ảnh gia Việt Nam.

Nhân dịp đến thăm phòng trưng bày Ảnh quê hương Việt Nam tại tư thất AH Lê Khắc Thí, ông Lê Văn Khoa có viết bài dưới đây đăng vào báo Người Việt nói về niềm vui trong nhiếp ảnh. Lá thư AHCC xin chia sẻ niềm vui ấy của AH Lê Khắc Thí.

oOo

Một ngày cuối năm, tôi và nhiếp ảnh gia Ngô Thanh Tùng có ghé thăm phòng triển lãm Việt nam tại tư thất của ông Lê Khắc Thí, một chuyên viên Công Chánh hồi hưu. Các anh em trong ngành đều biết ông Thí vì ông phục vụ trong ngành này non nửa thế kỷ trước 75 tại Việt Nam và sau 75 tại Hoa Kỳ.

Ghe Thúng Bình Thuận - Ảnh Lê Khắc Thí

Chủ nhân niềm nở đón chúng tôi, giới thiệu một số tranh thêu phong cảnh và con người Việt Nam, trong đó có bức hình bà mẹ một tay quay tơ, tay kia cầm tao nôi ru con ngủ với tựa đề "Quay tơ dệt mộng, nuôi con thành người".

Trang trí bằng hình ảnh như vậy làm chúng tôi nghĩ ngay chủ nhân là người rất nặng tình cảm quê hương, dân tộc và gia đình.

Vào phòng trong, một phòng gia đình khá rộng. Bốn phía treo toàn hình ảnh Việt Nam mà chủ nhân đã chụp được trong hai chuyến về thăm quê nhà năm 1995 và năm 2000. Có cả trăm ảnh khổ 11x44 và ảnh nhỏ hơn. Một tủ chứa đầy những tập ảnh, có nhiều nghìn ảnh, do ông Thí chụp lấy, ghi theo thứ tự từng năm từ 1975 đến 2002. Bên cạnh đó một hành lang treo đầy ảnh hoa lan mà ông chụp được trong các kỳ triển lãm hoa lan hằng năm ở South Coast Plaza. Sau giây phút hàn huyên, chúng tôi bắt đầu câu chuyện nghệ thuật. Thấy có nhiều ảnh đẹp, tôi tham khảo với nhiếp ảnh gia Ngô Thanh Tùng và hỏi ông Thí có dự định thực hiện một cuộc triển lãm của ông không. Ông Thí cho biết: "Thú vui của tôi lúc tuổi già, một phần là vui với nghệ thuật nhiếp ảnh. Tôi đã tham dự thú vui này từ 60 năm trước - lúc còn đi

học - nhưng rất tiếc là không được đi học nhiếp ảnh tại một trường, một lớp nào cả, chỉ được đọc một ít sách về nhiếp ảnh, nên tôi nghĩ ảnh của tôi là ảnh tài tử, giá trị nghệ thuật không biết có đạt được phần nào không. Nếu anh thấy ảnh của tôi có một giá trị nào đó nên phổ biến cho người yêu nhiếp ảnh thường lãm, và nếu có sự "đạo diễn"

của anh, tôi không thấy có một trở ngại nào. Tuy nhiên cũng cần xem lại mục tiêu của cuộc triển lãm, nên nhìn về khía cạnh "Hình Ảnh Quê Hương Việt Nam" hơn là ảnh nghệ thuật.

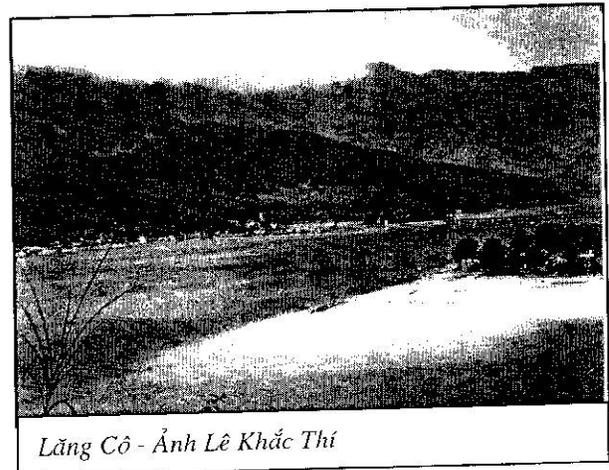
Lê Văn Khoa và Lê Khắc Thí

Tôi không dám múa rìu qua mắt thợ đâu!".
Thật ra ông Lê Khắc Thí đã từng triển lãm ảnh của ông trong kỳ đại hội Công Chánh năm 1988 tại Hyatt Hotel ở Anaheim, California. Có khoảng 100 ảnh được trưng bày để chia sẻ niềm vui ngày đại hội, đóng góp vào việc duy trì nền văn hóa Việt nam ở hải ngoại và là dịp để người dự hội về thăm lại quê hương. . . qua hình ảnh. Những hình ảnh với đề tài: Bảo Tồn Văn Hóa Việt Nam, Thầy và Bạn Cũ, Kính Lão Đắc Thọ, Ái Hữu Công Chánh Khắp Năm Châu v.v... được chú ý đặc biệt.
Ngoài việc ghi lại cảnh đẹp, di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh, cuộc sống ở quê nhà như các ảnh Đình Làng Tôi, Bống Cờ Lau, Cây Đa Bến Cũ, Đồi Cao Gánh Nặng, Ghe Thúng, Trường Xưa (Khải Định), Thánh Thất Cao Đài, Trúc Lâm Thiền Viện, Chồng Chài Vợ Lưới, Cửa Bể Chiều Hôm, Cầu Ngói Thanh Toàn, Đò Góm Lái Thiêu v.v... ông Thí còn chụp ảnh bà con, bạn bè với ý nghĩa rất thường tình nhưng

rất đẹp là để tặng, làm kỷ niệm và nhất là để chia sẻ niềm vui với mọi người.

Trong số hình kỷ niệm đó có một ảnh rất cũ chụp một số ông cụ già ăn mặc chỉnh tề với khăn đen áo dài. Ông nói: " Tôi chụp hình này năm 1955 trong dịp về thăm quê tôi ở miền Trung. Nay tất các vị đó đều qua đời. Con cháu hầu hết không có hình các cụ để thờ. Tôi phóng ảnh lớn ra gửi về biếu cho một số gia đình con cháu các cụ. Tôi nhận được một số thư từ quê, cảm ơn tôi đã biết tấm hình quý, nhờ đó có hình để thờ và con cháu được nhìn thấy hình ông nội, ông ngoại, ông cố của họ. Tôi rất cảm động và sung sướng đã đem lại niềm vui, niềm an ủi cho bà con ở quê nhà.

Nhiếp ảnh là niềm vui lúc tuổi già như ông Lê Khắc Thí nói, nhưng không phải chỉ tìm vui riêng mình mà còn chia sẻ niềm vui ấy với những người cùng biết thưởng thức nghệ thuật, những người ưu tư về việc duy trì, bảo tồn văn hóa Việt Nam ở hải ngoại. Ngay việc lưu lại cho con cháu một số hình ảnh gia đình, quê hương, cũng là một đóng góp cho việc bảo trì

Lăng Cô - Ảnh Lê Khắc Thí

văn hóa, bảo tồn nguồn gốc Việt Nam để cho những thế hệ mai sau có được một số tài liệu - qua hình ảnh - để biết từ đâu chúng ta đến đây, và biết về nguồn gốc dân tộc của chúng.
Quan trọng hơn nếu chúng ta viết ra thành sách, thành tập tài liệu về gia đình, quê hương, dân

tộc để kèm theo tài liệu hình ảnh, đó là di sản quý báu cho thế hệ con cháu chúng ta mai trong tương lai.

Ông Lê Khắc Thí đã làm việc này. Ông giới thiệu với chúng tôi một quyển sách của ông, tựa đề là "Thay vì Quyển Gia Phả", gồm bốn tập. Nội dung nói về gia đình, họ hàng, quê hương

đất nước, kèm theo hình ảnh liên hệ, để lưu lại cho con cháu của ông.

Trong phần mở đầu có đoạn ông Thí viết: 'Sở dĩ tôi làm công việc này (viết sách) là vì tôi muốn để lại cho con cháu một cái gì quý hơn tiền, một cái gì mà con cháu không tạo ra được khi muốn có, muốn tìm hiểu; lưu lại cho con cháu một

tinh thần dân tộc, một truyền thống gia đình Việt Nam. Dù con người có tiến bộ đến đâu cũng cần phải nhớ đến nguồn gốc của mình, để từ đó phát triển xã hội loài người tốt đẹp hơn".

Chúng tôi đồng ý với ông Lê Khắc Thí. Từ những mẫu chuyện nho nhỏ từng gia đình chúng ta có thể kết thành bức tranh đầy đủ màu sắc và nguyên vẹn hình hài của một giai đoạn lịch sử và những nét biến chuyển văn hóa trong giai đoạn ấy.

Câu chuyện kéo dài mãi rồi đến lúc cũng phải ngưng. Chúng tôi cáo từ và xin hẹn gặp lại một lần khác. Ông Lê Khắc Thí muốn có những cuộc tiếp xúc khác để tìm hiểu thêm về lãnh vực nhiếp ảnh mà cá nhân ông đã tìm thấy ở đó một niềm vui mới của tuổi già. ■

Lăng Khải Định - Ảnh Lê Khắc Thí

"Nắng Cali". Không cần phải đi xa mới có ảnh. Ông Lê Khắc Thí chụp ảnh này ngay trước nhà ông. Hai lùm cây lớn chận hai bên góc, độ đậm dày khác nhau cân phân, chừa chỗ cho hàng cây kè từ xa đâm thẳng lên, tạo một sự tương phản giữa hình thể và khối lượng v.v.. Trên trời những áng mây trắng bành bồng trôi là dấu chứng cho một ngày nắng nóng.